

HERVAY GIZELLA

AMPRENTE

versuri

În românește de
ANAMARIA POP

Prefață de
ANA BLANDIANA

EDITURA KRITERION
București, 1988

Coperta de IOANA DRAGOMIRESCU-MARDARE

Hervay Gizella

Virág a végtelenben, 1963

Tömondatok, 1968

Úrlap, 1973

Zuhanások, 1978

Száműzött szívárvány, 1980

Lódenkabát Keleteurópa szegén, 1983

PREFAȚĂ

Hervay Gizella a fost pentru mine una din acele ființe pe care, în clipa în care le întâlnești, *le recunoști* cu sentimentul nu de a fi descoperit un prieten, ci de a-l fi regăsit printr-o fericită întâmplare după o lungă despărțire. „Fericita întâmplare“ s-a petrecut pe o stradă din Clujul anilor '60, o stradă veche și sugestivă, fermecătoare fără a fi frumoasă, pe care mi-o amintesc exact și care se încopiază în memoria mea, asemenea unei rame pentru chipul Gizellei. Chipul este al unei fete frumoase, brunete, cu părul lung mereu neliniștit, cum neliniștită era întreaga ei figură și siluetă.

Citesc ce-am scris pînă aici și-mi dau seama că în fraza pe care tocmai am încheiat-o s-au strecurat cel puțin două sau trei inexactități:

Avea cu aproape zece ani mai mult decît mine, deci nu mai putea fi, în acei ani în care eu însămi mă apropiam de sfertul de veac, ceea ce se numește o fată, o adolescentă. Și totuși, asta este impresia valabilă nu numai pentru atunci, ci chiar și pentru mai tîrziu, pentru totdeauna, pe care a întipărit-o memoria mea. Fiecare femeie are o vîrstă a ei, există fetițe care par cucoane și octogenare care mai au ceva de copile. Vîrsta Gizellei era adolescența. Era o *fată*.

Era o fată *frumoasă*. Deși poate că și aici s-ar putea obiecta. Poate că trăsăturile ei nu respectau toate staturile de frumusețe, poate că erau prea mobile, prea expresive pentru asta. Și totuși, tocmai din această mobilitate neobosită, tocmai din această

subliniată expresivitate izvora frumusețea ei vie, evidentă, de netăgăduit. Iar această frumusețe se afla mereu într-o mișcare care, privită din punctul prezent, poate fi socotită neliniștită și neliniștitoare, dar care era atunci numai neastîmpăr și numai viață: ochii luceau, genele clipeau, șuvițele părului fluturau, mâinile gesticulau, fără oboseală, fără oprire, împotrivindu-se – asemenea eroinei ei din *Dans oșenesc* – la tot ce nu e muzică în ea sau în lume.

Am recunoscut-o și am descoperit-o prietenă și rudă spirituală în acei ani care păreau atît de buni (chiar dincolo de binele pe care orice tinerețe îl conține), în acei ani îndepărtați pentru mine în trecut, pentru ea în eternitate. Au fost ani în care ne întâlneam și stăteam de vorbă, la Cluj întîi, apoi la București, cu sentimentul că discuțiile și vîrsta aceea și prietenia nu există în timp, ci în sine, și că, deci, nu se pot termina vreodată.

Apoi lucrurile și evenimentele vieții au început să se precipite și, deși „de pe patul de fier“ al nenorocelor ea spunea mereu „Bună dimineața“ și „Stele, stele, să străluciți frumos“, cu fiecare nouă întîmplare urca „încă un etaj de singurătate“. Pierderea fiului în marele cutremur din '77 a fost punctul cel mai înalt al unei „Via dolorosa“ în care imaginea mamei din Pietă revine obsedant și definitiv. Cu timpul, „Moartea reglementară, pe bandă rulantă: / Luni, marți, miercuri...“ a început să i se pară prea leneșă, a simțit cum „din calendar, duminica se trîntește la pămînt“ și cum „poemul e inundat de litere“ definitiv.

O viață în care accidentul nefericit a avut de atîtea ori un rol principal ar fi putut, ar fi avut dreptul, să fie izvorul unei poezii deprimante, fără speranță. Dar n-a fost așa. Acest volum selectiv – care demonstrează convingător cititorului român ce poet adevărat a fost Hervay Gizella – nu reverberează

un geamăt, ci un strigăt de speranță înălțată din durere. Dincolo de suferință și dincolo de moarte chiar, de acolo unde „zăpada e invizibilă / invizibile urmele pașilor“, glasul poetei, neînfrînt asemenea însăși poeziei, șoptește: „Mîine iarăși voi învia“.

ANA BLANDIANA

DANS OȘENESC
(*AVASI TÁNC*)

Dansează fata din Oaş,
alunecă pe iarbă,
ta-tam-ta-tam-tam.
O împodobește
doar bucuria.
Peste trei văi
un singur pas,
ta-tam-ta-tam-tam
peste trei coline.
Ta-tam-ta-tam-tam
coboară spre vale
solia
pădurilor încremenite.
După ea vine drumul,
soarele o însoțește,
ta-tam-ta-tam-tam
peste trei coline.
Un singur pas
peste trei coline,
pornește totuși
întreaga lume.
Ta-tam-ta-tam-tam
fata din Oaş,
ta-tam-ta-tam-tam
merge după soare.
Nu-i dansează brațul,
nu-i dansează capul,

nemișcată e respirația
colinei.
Nu e rotită fusta,
de brațe e oprită.
Prăpastia tace,
ta-tam-ta-tam-tam
se-nvîrtește doar cerul.
Cu tot trupu-i dansează,
dacă se rotește, din umeri se rotește.
Cu un singur pas
părăsește viața dansînd.
Drum netezește din peisaj,
ta-tam-ta-tam-tam
se uită în ochii morții prin dans.
Fusta nu se rotește,
părul nici măcar
nu tresare.

Într-o singură mișcare
se-ncheagă tot dansul.
Cu o singură rotire
dansează fata din Oaș, împotrivindu-se
ta-tam-ta-tam-tam
la tot ce nu este muzică
în tine, lume.

DRAGOSTE, 1959
(*SZERELEM 1959*)

I

Nu-mi mai este groază
nici de legile sistemelor solare,
nici de cuvintele tale.

Uite, sînt serioasă.
In seara asta dorm iarăși fără tine,
compar distanțele:
ani lumină – o sută cincizeci de kilometri –
doi metri între ochi nedumeriți...
Umblu printre bornele lumii știute,
îmi ivesc ochii pe dibuite ca melcul,
mă uit țintă la necunoscut,
nu-mi e groază, nu mă tîrăsc la întîmplare,
tot mai departe, tot mai într-afară,
legile sînt severe și simple
precum triumphiurile.
Cu consecvență, fără teamă
îți caut ochii
în puhoiul planetelor.

II

Uite, umplu Universul
cu de-ale noastre.
Imaginez tramvaie între planete,
bucurii în vîltoarea materiei inconștiente,
în zidul infinit al lumii
bat cuie, solide cuie cunoscătoare.
Asta-i treaba mea de azi. Mi-o fac cu voieșie,
de parcă m-ai aștepta acasă, la cină. –
Spre a mă bine dispune
mi te imaginez și pe tine printre planete,
așa îmi vine mai ușor să te găsesc.
Paltonul ți-e și acum șifonat. Ți s-a alungit gîtul,
ai slăbit.
Hai, băiete, dă-mi și tu o mîna de ajutor,
singură nu fac față.

Simți că prin cuvinte, prin zgomote, prin cifre
numai pe tine te evoc?
N-ar trebui decît să-mi imaginez trupul tău –
doar e atît de simplu,
dar eu vreau să te văd
cum aş vedea fața cealaltă, ascunsă, a Lunii,
te fotografiez cu rachetele gîndului,
te înfăptuiesc în sinea mea.
De trei ani încoace, ca o posedată
creez astfel – iar și iar –
fiecare minut.
Îți dai seama
ce energie!
Ce hăuri se deschid în mine cînd,
noaptea,
mă trezesc și-ți caut chipul?!
Ce mă trezește?
Absența ta?
Sau m-a străbătut gîndul de ieri cum că azi
te voi întîmpina la aeroport?
Îmi tot repet:
îi aștept pe copiii:
pe tine și pe fiul meu –
nu vreau să te jignesc, te alint doar,
te alint pentru ca în sfîrșit să mă alinți și tu.
Cerul e acum neverosimil de-albastru – deschis:
așa-s ochii tăi.
Frunzele verzi,
afară zgomotul din ce în ce mai vîrtos, mai
cuprins. –
Îmi lipsești atît de mult
încît acum îmi e chiar bine singură.
Ce culoare are singurătatea?
Mov dens precum cerul la ora cinci –
lamă de cuțit –
șase fără un sfert – spăl vasele.

CUVÎNT
(SZÓ)

Ne-am putea omorî
cu un singur cuvînt.

Atît de mult mă iubeşti.
Atît de mult te iubesc.

Îmi vorbeşti – nu mai eşti tu.
Îţi vorbesc – nu sînt eu.

Răspunsul îmi tace în glasul tău.
Răspunsul îţi strigă în glasul meu.

Să nu-mi invoci motive banale!

Nu mă mai tem nici de cuvîntul
cucare ne-am putea omorî!

SPĂLĂTORESELE
(MOSÓNŐK)

Stau spălătoresele în vifor,
în timpul torenţial,
pînă la genunchi în naştere-moarte.

Stau în faţa albiei,
le cheamă rufele murdare,
plînge săpunul,
stau, cu fustele întinate,
înăuntru picioare mici tropăie
strînse în fustele întinate,
stau spălătoresele,

albia le trece prin fața ochilor
de la străbunice la bune,
de la bune la nepoate,
plutește albia, înotă în urma ei mîinile
negre, obișnuite cu viforul,
maro, crăpate,
înotă micuțele mîini-păstrăvi,
jucăușele degete-peștișor,
înotă pești albi, umflați,
ies la suprafața apei, se răstoarnă,
pe fluviu plutesc moarte,
mîini învinețite, sufocate
apucă spasmodic albia,
și mîinile și albiile
se rotesc în vârtejul cerului
rămînînd agățate de creanga
care atîrnă din calea lactee.

Stau spălătoresele în vifor,
cu picioarele în apă,
în spaima rece,
pe gheață,
pe groaza alunecoasă,
li se tumefiază picioarele,
vene se dilată,
prind rădăcină în apă,
li se înnegresc picioarele pe gheață,
se prăbușesc pe spate,
peste ele se prăbușește cerul murdar,
întregul pămînt e rănit de picioarele lor.

Stau spălătoresele în vifor,
aplecate deasupra unui mic lighean,
pădurile se-ncovoiaie,
le cade cîrpa de pe brațe,
stau, își spală mîinile pînă la nimicire,
și fără mîini privesc doar ligheanul
cum plesnește viața de pe el.

Stau spălătoresele în vifor,
în timpul torențial,
pînă la genunchi în naștere-moarte.

RĂZBOI – COPILĂRIA MEA
(*GYERMEKKOROM – HÁBORÚ*)

Înanul în care m-am născut,
milioane
au murit de foame
și a trebuit să se prăbușească peste mine
greutatea sfertului de secol
pentru a lua asupra-mi
această greutate
precum propriul meu trecut.
Copilăria mea cu pete cadaverice!
Toți porii mi-au fost umpluți
cu duhoarea materiei în descompunere,
retina proiectează, precum ecranul cinematografic,
toate amănuntele războiului.
Amănuntele neînsemnate ale războiului: moartea.
Casa din vecini s-a dărîmat pe jumătate;
precum o mîină ciuntită care cerșește,
era întinsă cîte o grindă
în neant, deasupra a cinci etaje;
pe un perete rămas intact,
medita fotografia de nuntă
alb-înflorată.
Cînd foamea i-a despicat carnea,
vibra încă spinarea calului,
pe un perete al pivniței se clătinau umbrele,
candela pîlpîia tremurînd
în cutia de cremă de ghete.
Nu-mi mai amintesc morții,
doar picioare se ivesc din amintire

precum dintr-o groapă comună,
dar îmi amintesc perfect gustul foamei.
Nu lepăda din cîrcă vreascurile secolelor,
nu le arunca!
Nu-ți vei cîștiga libertatea
uitînd urmele biciului
de pe spinarea bunicului tău.
Nu-ți vei cîștiga liniștea
încizînd ochii în fața amintirilor din război.
La urma urmei, trebuie să scrutezi acest secol
ca un om matur.

DUPĂ RĂZBOI
(*HÁBORÚ UTÁN*)

De șapte ani te aștept, fiule.
Anii aceștia au fost așa de grei
precum capacul sicriului.
De șapte ani te aștept, fiule,
fiul meu matur –
în zadar te chem de șapte ani.

În primul an am cîntat așteptîndu-te,
tare am cîntat, m-am gîndit
că mă auzi și te întorci.
Cîntecul a răsunat pînă la capătul grădinii,
toate prunele au căzut.
Apoi am îmbătrînit cu un an
și n-am mai cîntat.

Încel de-al doilea an, pe șaua muntelui m-am așezat
să te aștept,
de acolo priveam cînd vei coborî în sfîrșit pe
Măgura Oii,
un an întreg am stat acolo, pe șaua muntelui,

apoi am îmbătrînit cu muntele cu tot,
am îmbătrînit, fiule, așteptîndu-te pe șaua muntelui.

Încel de-al treilea an
am plîns neconținut,
stăteam pe un scăunel, în fața casei
și plîngeam, plîngeam, nu puteam să fac altceva,
fiule –
tare am plîns, să mă auzi, dar tot nu ai venit.

Încel de-al patrulea an a venit viforul
și cu glasul tău a grăit, fiule,
glasul tău l-am auzit și i-am așternut
patul, patul tău, fiule;
i-am umplut farfuria ta
cu lapte și pîine mărunțită.
Dar, vai, nu erai tu, fiule,
pentru că viforul mi-a sfîșiat plapuma,
mi-a răsturnat farfuria, laptele s-a vărsat,
viforul mi-a răsturnat masa,
m-a lovit și pe mine,
atunci știam deja că nu ești tu.

Încel de-al cincilea an a venit soarele.
Cu ochii tăi s-a uitat,
ochii tăi i-am văzut, fiule drag,
l-am condus în camera curată,
i-am dat cămășile tale.
Dar, vai, nu erai tu, fiule,
mi-a scos ochii, mi i-a ars;
cînd a plecat, în urmă-i a lăsat întuneric.

Încel de-al șaselea an a venit vara.
A adus mireasma pielii tale,
mireasma ta, fiule,
după ce te speli,
cînd îți îmbraci cămașa.
O însoțeam peste tot

unde își împrăștia aroma.
Dar, vai, nu erai tu, fiule.
M-a uscat, m-a zbîrcit,
așa sînt și acum, fiule,
precum un aluat sfrijit la soare.
De șapte ani te aștept, fiule,
acesta este al șaptelea an,
nici glas nu mai am, să hohotesc după tine.

SOARE

(NAP)

Îmi aleg pămînt natal
și tată și mamă.
Acest peisaj sînt eu.
Cuvîntul nu mai este metaforă.
În afară și înăuntru, același lut crăpat,
aceleași drumuri urcă anevoios pe munte,
același lan îndîrjit de porumb
luminează aceeași cicatrice.

VÎNT

(SZÉL)

Au pornit colinele,
copacii de durere se usucă,
aici, înăuntru, vîntul îngălat.
Am zăvorât casa,
nimeni nu locuiește în casă,
fîntîna s-a uscat – nu mai am cuvinte.

BROBOADĂ
(*KENDŐ*)

pierdută în poală o mînă
fără unealtă
tristă

un chip
scufundîndu-se
în lighean

tristă
o broboadă
fără chip

AMINTIRE
(*EMLÉK*)

Din ce fereastră ai privit
cînd îi duceau pe mineri, îi duceau
cu fanfara, era mereu cîte-o înmormîntare...
Eu sînt copilul acela înspăimîntat
cu fața lipită de geam – și plouă
și mă acoperă ploaia prin sticlă
și merge prin ploaie, tot merge
fanfara, orchestra de suflători
și pînă și cărbunii burează.
Eu sînt copilul acela, de-acum
înainte va fi ploaie mereu –
cum poate nici n-a fost,
doar fetița aceea
trimisă de-a fuga
prin cimitir
pînă la cîrciumă, după Tata –
nu-i nicăieri.

ÎN FINAL
(VÉGÜL)

nu este dezlegare
liniștea pătrunde pînă la os
peisajul se chircește
chipul tău e tot mai străin

deci nu se poate
ochii ți se-ntunecă
în colțul gurii tale
se coagulează cerul

PRECUM LUMEA
(MINT A VILÁG)

Am greșit deci din nou.
Cu toate că nevoia m-a împins la nădejde,
și nu credința.
Îmi ies din viață.
Ce mă așteaptă afară?

Aici, înăuntru – negare peste negare –
se clădește ceva.
Din ce în ce mai greu
de pronunțat.

Mă mistui,
așa cresc mereu
– din propriile-mi erori –
precum, afară, lumea.

FUGĂ
(FÚGA)

În sunet de flaut
bucuria
o tot ține pe-a ei,
nu se poate opri.
Rațiunea obosește,
dar bucuria
îi tot dă
înainte
în sunet de flaut.
Rațiunea ametește
și iat-o luată pe sus
în sunet de flaut
prăbușindu-se pe spate,
despuiată.

VIS
(ÁLOM)

În visul meu stăteam pe scara podului,
ne cădea în față zăpada,
soarele te lumina doar pe tine,
ai dispărut apoi,
nu mai era decît zăpada.

LUNĂ
(HOLD)

Acum liniștea e atît de vizibila
încît aş putea-o împărți cu tine.

Răsare soarele acolo, afară,
și aici, înăuntru, apune.

Îți vorbesc și ești departe
ca luna de afară.
Scapătă-n tine fără grai,
dă tot de tăcere.

LUMINĂ
(FÉNY)

Cît mă obseda chipul viitorului.
Înzadar. Cuvîntul a rămas mut
și imaginea se căsca, lipită pe sticlă,
cu gură de pește.
Și acum dintr-o dată revăd
privindu-te.

ODIHNĂ
(NYUGALOM)

Mi-am construit tristețea,
iat-o: mă pot muta în ea.
Aceștia sînt pereții mei,
privesc pe fereastră.
Ușa se poate închide:
locuibil.
Înjurul casei, moloz.
Spre casă,
voi călca din cărămidă în cărămidă.

Port acasă viitorul
in pachete de câte o sută grame,
privesc împăcată pereții:
se retrag.

ÎN TRAMVAI
(*VILLAMOSBAN*)

Viitoarea mamă stă în tramvai,
se zgâlțîie, își ține burta mare cu palma,
părul îi cade pe fața-i chinuită,
pe tîmpla ei, venele albastre imploră,
pe frunte, transpirația se prelinge încet.

Viitoarea mamă stă în tramvai,
pălmile moi, brațele i se înțepenesc,
se zgâlțîie, i se îngreunează piciorul,
pe față, pete de gravidă: harta lumii.
Case obosite i se surpă în ochi,
își dau foc stații de benzină,
rînjesc garduri știrbe din lemn,
case de scări amețesc,
roată-roată se învîrt,
se prăbușesc balcoane,
tramvaiul dement urlă...
Viitoarea mamă stă în urlet
și zîmbește.

NUNTĂ
(*LAKODALOM*)

Fotografia de familie acoperă gaura din perete.
Mirele a spart peretele cu pumnul,

pentru a-și dovedi dragostea
și pentru ca vecinul
să nu ocupe camera mai repede.

Soacra mare, cu paharul în mână, își ține informarea,
o propune mirelui pe mireasă,
o predă mai departe, fără lipsă.

Pe gaura din perete intră mîncărurile,
fotografia de familie e într-un continuu balans,
se leagănă pe perete familia,
stă în cap,

din calendar,
duminica
se trîntește la pămînt.

TOAMNĂ (ŐSZ)

E toamnă.
 Și nimic altceva.
Nu am nimic cu toamna
de cînd nu mai scriu comparații.
Nimic nu e frumos în sine,
nici toamna.
Durerea nu are peisaj.

ASTA ESTE (EZ VAN)

Există și moarte săvîrșită luna:
tramvaiul se oprește între două stații

și nu mai pornește niciodată.
Nu se poate coborî.
Și indicatorul stației următoare
rămîne pentru totdeauna de neajuns.
De nepătruns este culoarea cerului.
Strigătul se întrerupe.
Mișcarea îngheață pe mîner.
Brusc, se deschide capacul casei de bilete
și se revarsă pe pămînt
m
ă
r
u
n
ț
i
ș
u
l.

VINERI
(*PÉNTEK*)

În orașul Vineri
indicatoarele străzilor
sar de pe case,
de pe magazii,
de pe stîlpi
și orăcăie în cor
în apa asfaltului.

Fundăturile cu nume de flori
își uită numele,
scrisorile
îi uită pe poștași,

– Îl am în inimă, cuțitul –
a mințit,
ca nu cumva să văd
prăpastia
dintre cuvintele lui.

– Mă prăbușesc –
a mințit,
în timp ce se prăbușea.

INVENTAR (LELTÁR)

M-am născut și eu așa, fără să mă fi vrut.
Indiferent cine. Tata sau Mama
sau doar acest secol,
orfan a două războaie.
M-am născut totuși, pentru că Mama Natură
mai plătește acont la câte un orfelinat,
pentru a fi cineva prezent la apel.
În locul ținutului natal, am învățat să umblu
pe hartă,
printre coline pictate peste mări
și mări desenate peste colinele șterse cu guma.
Am învățat să vorbesc de la morți –
care își închipuiau cu încăpăținare
că sînt piatra caldarîmului,
sub ei cerul. Așa am devenit matură.
Așa m-a doborît dragostea pe pat de fier.
Am supraviețuit, totuși.
Indiferent pînă cînd și de ce.
S-a născut fiul meu, și l-am dorit.

ÎNAINTE DE EXPLOZIE
(ROBBANÁS ELŐTT)

Cine recunoaște timpul?
I-a invadat fața ziua de mâine.
Cine își amintește de ziua de mâine?
Stau aici, culcată cu fața în dispariție
și nu știu de ce ar fi moartea de mâine
altfel decât cea de azi.
Stau aici, culcată în ninsoare,
îmi aud bătăile inimii,
parcă ar veni de sub zăpadă,
de sub craterele îngropate ale bombelor.
Parcă aș putea număra încă înainte de explozie,
timp de câteva minute.
Cine a văzut timpul desfășurat?
Harta timpului cine a văzut-o?
Înunivers, printre rachete
se plimbă alene bivoli,
vor ajunge cumva și în satul acela,
dar în zadar le vorbești, nu te mai înțeleg.
Tu așa știi: ei au trăit înaintea ta,
dar ei au uitat deja orașele tale.
Turnuri decapitate stau în vârful capului,
în vuiet de porumbei,
te-ai pierdut pe macadamuri
sau ți-ai adus doar un ceasornic
care aici nu-ți folosește?
Calcă numai peste timp,
arătătorul cel mare a mințit, mai sînt doar
cîteva minute pînă la explozie,
și în inima ta bomba ticăie pe mai departe.
Zăpada, zăpada, doar zăpada mai poate ajuta!
Aruncă-te la pămînt, pe spate, cu brațele întinse
în zăpadă,

oricum, întotdeauna te prăbușești pe un crater
de bombă.

Trupul tău mai știe unde s-a sfîșiat timpul.

Cui poți povesti moartea ta?

REAȚIE ÎN LANȚ (LÁNCREAKCIÓ)

De vie cu pămîntul mă amestecă ziua aceasta.

De sub pămînt, stațiile de radio încep să emită,
morții grăiesc pe o voce monotonă,
pe o voce monotonă anunță știrile
la auzul cărora aproape că murim.

Mulțimea năvălește
sub cerul torențial.

Înspatele craterului, pe un perete,
bîlbîiala unui telefon
demonat.

Reacție în lanț.
Ne iradiază destinul.

Tancuri preistorice
ne strivesc sub pămînt.

Extrasistole
tectonice.

RUG
(MÁGLYA)

Uite-l, rugul în flăcări,
numai că nimeni nu-l bagă-n seamă.
Nici măcar o pătură nu aruncă
peste urlet.
Se va strînge și această propoziție
Înzierile de dimineață.
La televizor flacăra va deveni o ilustrată
sau eventual se va vedea doar fundalul.
– Pe cine interesează prim-planul?
Fumul negru? Viitorul?
I se vor expune
amprente.

ZORI
(HAJNAL)

Pulsează în gușa păsării deșteptătorul
și bîrîie.
Saltă arătătorul instinctelor.
Degetul învățătorului se înalță
din poala cerului
iar dindărătul lui ne fixează
teribila tablă neagră.
Înzadar o tot ștergem: nu se uzează.
Ne pironeste catalogul,
numele fiecăruia,
în ordine alfabetică.
Țicnindu-se deșteptătorul
tot suna și suna
și trebuia s-o iei din loc –
cu sufletul la gură zdrăngăneam

printre plopi,
claie peste grămadă —
pînă a nu izbucni ceasul deșteptător
deasupra-ne
în gîtlejul unei păsări răzlețe.

PE MALUL ATLANTIDEI CARE SE SCUFUNDĂ
(*A SÜLLYEDŐ ATLANTISZ PARTJÁN*)

Continente se ivesc din apă,
cuvinte inexistente pînă acum tresar
și zboară peste ceruri inexistente pînă acum.
Se scufundă lumi incendiate
și iarăși se poate vorbi și cînta.
Avem din nou cuvinte neîngrădite,
descoperite recent, care nu se pot înjumătăți,
care nu se pot vinde drept bombe,
pentru că numai în noi le cunoaștem înțelesul,
au izbucnit în noi din marea misterelor,
în noi s-au înălțat în stoluri,
pentru noi despică bolta, care este a noastră,
nu se poate manipula, nici falsifica,
pentru că am văzut-o doar noi,
pentru noi s-a colorat în albastru
și nu o vor despica armele existente pînă acum.

Cîndva, își vor apropia și ei armele de noi,
cîndva, cuvînt omenesc va rosti bomba
și iar ne înjumătățesc cuvintele
și ne îngrădesc cu bolta noastră albastră
și împotriva noastră ne gonesc păsările,
în propria noastră mare e nimicirea
și ne scufundă continentele...
Atunci, continente noi se ivesc din apă,

cuvinte inexistente pînă acum tresar
și zboară peste ceruri inexistente pînă acum.

FORMULAR
(*ŪRLAP*)

Deci, matură. Atunci va să zică să retranscriem
fișa personală. A fost prea multă hoinăreală,
prea mult orfelinaj și
insuficient adăpost pe cap de locuitor.
Retranscriem acest lucru. Da, sînt acasă.
Îmi inventez piesajul. Din cuvinte,
bineînțeles. Din cuvinte trainice.
Poate fi și patruzeci și doi, numai bocanci
să fie. Fără bocanci nu se poate
începe războiul. Cel care s-a sfîrșit,
desigur. În acest peisaj e important
și paltonul. Îți dă siguranță
precum copilăria. Care nu a fost.
Poate fi și mai lung. O să-l
tivim. Mai crește omul pînă
se termină. Poezia, bineînțeles.
Restul se șterge. Ștergeți, vă rog.
Esențialul poate să rămîină. Dictez:
M-am născut la fel ca și alții. Îmi asum
răspunderea. Conform calculelor
din Europa Centrală.
Vă rog duplicatul.

PRĂBUȘIRI
(ZUHANÁSOK)

– fragmente –

Încă un etaj de singurătate.
Adorm în respirația ta.

Încă un etaj de singurătate.
Respirația mea îți rănește gura.

Încă un etaj de singurătate.
Te așezi pe cer, deasupra mea.

Încă un etaj de singurătate.
Mă prăbușesc în palmele tale.
Păru-mi coagulat
se prelinge peste fața ta.

Încă un etaj de singurătate.
Azi dimineață m-am sinucis,
trăind, am coborât în acest peisaj pămîntesc...

Încă un etaj de singurătate.
...unde nu există tu și eu,
doar noi,
unde nu există trecut și viitor, doar prezență.

Încă un etaj de singurătate.
În palmele tale renasc iarăși coline,
se întretaie în brazdele drumurilor
pe unde am umblat și unde mă grăbesc.

Încă un etaj de singurătate.
Răsare norul
sub ochii tăi,
mă culc în iarbă.

Încă un etaj de singurătate.
Drumul soarelui, de la frunte la frunte...

Încă un etaj de singurătate.
...pînă cînd ne vedem,

răsare și apune.
Încă un etaj de singurătate.
E răsăritul și soarele sînt eu.
O propoziție
pe care o scriem amîndoi,
și nici tu nu ai putea fără mine,
nici eu fără tine.

Acum, acest copac vorbește prin frunză.
Dacă nu știu să-i răspund se întristează
și se retrage printre arbori.

Nu există singurătate,
ne este doar teamă
de întîlnire.

Încă un etaj de singurătate.
Îmi scriu pe frunte ridul,
semn de recunoaștere
dacă mă pierd.

Încă un etaj de singurătate.
Semnul de pe frunte mi se prelinge în neant
te uit,
dacă nu mă găsești.

Încă un etaj de singurătate.
Îți rearanjez chipul,
te retușez,
dacă vei lipsi mult...

Numai în mare poate fugi rîul,
în zadar aleargă în sus pe hartă.
Hărțile ne induc în eroare.
Fiecare rîu are un traseu
sub pămînt,
care fără ocolișuri
se îndreaptă spre mare.

Numai harta de sub frunte

este autentică.

Familia,
în jurul marmeladei,
la lumina lămpii.

Tata nu credea
decît în piatră, în ciment.
Ș-a surpat peste el piatra,
s-a surpat peste el cimentul.
Nu i-a rămas timp
nici măcar pentru îndoială,
îndoială
în piatră, în ciment.

Mama nu credea în piatră, în ciment,
nici nu se îndoia.

Nouă ne-a rămas marmelada
împărțită în cinci.

În ulcior albastru, casa –
nu a fost niciodată.
A zidit farfuriile,
scaunele,
și nu s-a mai putut așeza
niciodată pe pămînt.

Învățătoarea nu s-a măritat,
învățătoarea a rămas în sat.
Îmi emigrează copilăria.

Se ascute genunchiul fetei,
pe boabe de porumb,
în respirația îmbătată
a celor adulți.

Umiliința ne ascute genunchii.
Înlumina lămpii se clatină chipul exigent –
ce ne învăța oare, ce?
Printre picioare – moarte, împrăștiate –
știam deja să fugim peste răzor,
ce ne putea învăța, ce?
Ne încleștam gura
și nu am învățat, nici de al dracului

nu am învățat,
nimic nu am învățat de la el.

„Nu uit nimic!“

Cînd am spălat pentru prima dată vasele,
am cîntat
separat pentru farfurioare,
separat pentru furculițe,
separat pentru linguri.

În bucătării străine, acasă!

În bucătăria cu podeaua din cărămidă roșie,
cu covata de frămîntat,
cu o floarea-soarelui orfană
în fața ferestrei.

Îmi emigrează copilăria.

O noapte
care a durat pînă în zori,
sub o plapumă dungată, cu puf,
într-un cătun.

În bucătării străine, acasă!

Ordinea așternerii patului:
dedesubt, pătura cu carouri,
deasupra, pătura roșie,
peste ea, cearșaful
împăturit în opt,
peste acesta, perna,
perna mică –
exersați, vă rog!

Îmi emigrează copilăria!

Femeia se apleca peste fereastră,
cu perna albastră în mâini,
adânc se apleca peste fereastră –
a devenit pernă.

Îmi emigrează copilăria!

Visul explodează, trăsnește,
împrăștie schijă în jur,
învîrte moloz,
sfîșie craterul
pînă la rădăcina gîndului.

Visul este reîntoarcerea acasă!

Între dinții noștri,
speranța sîngerîndă
e o zdreanță de cer,
și totuși fiecare prăbușire
ne înalță.

Visul este reîntoarcerea acasă!

Copiii părăsesc terenurile de joacă,
parcul, casa scărilor,

dimineața-mama-tata,
pînea-cu-unt-după-masa,
și gonesc sus, pe muntele de moloz,
în urmele pașilor betonului sfîșiat.

Se-ngroapă unul pe altul pînă la brîu în pămînt
și salvează degetul mic, degetul mare al sîrmelor.

Visul este reîntoarcerea acasă!

O fărîmă de pîine

din orașele războaielor înfometate.

Visul este reîntoarcerea acasă!

Ne pitulăm în pace, cu pietriș între dinți,
ne ascundem morții sub nisip,
sărim peste ei precum broaștele,
cheli, în șalvari verzi,
săpăm un tunel și strigăm
ce se va mînca la prînz –
cu două mîini ne îndesăm
nisipul în gură.

Ne ascundem morții
sub copilărie.

Leagănul a dus mai departe
cadavrele noastre,
sus, sus
pe pămînt.

Apoi cîntînd în rînduri de cîte opt,
am defilat în amintire.

Năvălim din spatele orizontului
și însetăm pământul.

Chipul ne este deja cel viitor,
încet, dispărem în pământ.

Ridurile de pe fruntea mea
se tîrăsc pe fruntea ta,
fața mea strălucește pe fața ta.

Ridurile de pe fruntea mea
se tîrăsc pe fruntea ta,
fața mea reînvie pe fața ta.

Pășești în vârful picioarelor
pe Calea Lactee.

Aș bea un pahar cu lapte,
un pahar cu lapte aș bea
din palmele tale.

Cu tine aș putea fi infinită.

Casa noastră ar putea fi universul

Fără tine sînt chiriașă.

Numai universul să nu mi-l iei!

M-ai înviat —
pot muri.

Numai universul să nu mi-l iei!

Printre atîtea drumuri
este unul, pe care l-am găsit.
Deja nu pot să merg pe alt drum.

Cu o singură respirație,
în respirația zorilor.

Nu tremura, mai întâi scîrțîie,
numai după aceea se deschide ușa.
În spatele ei, camera e încă goală.
O mobilează privirea ta.
De unde acest scaun cunoscut,
masa, patul cu trei picioare?

Pe scaun, pe masă praf de stele,
îți poți scrie numele.

Tremuri în razele crepusculare de roentgen,
în fața ochiului dragostei:
nu întreabă nimic, răspunde doar,
știe dinainte ce poate urma,
marchează petele respiratorii
în plămîinii tăi morți.

Dă-mi un pahar cu apă!

I se dă să bea,
din cînd în cînd i se dă să bea,
dar niciodată un pahar plin.

Deci, de ce nu bea?
Ce pahar așteaptă?
De ce nu bea?

Iubiri exilate.

Setea aceasta de care mă înăbuș,
aceasta mă liniștește. Setea nestinsă.
Deci, există undeva
un pahar uriaș.

Dă-mi un pahar cu apă!

Fiecare își amintește un singur gest,
pe acesta îl repetă mereu și mereu,
gestul învățat în uterul matern,
și privește fără rost dansul ciudat
în jurul fîntîinii.
Cine vede găleata
pe care o dăm unul celuilalt?
Doar apa care stropește piciorul,
zdrăngănitul lanțului
și mișcările ciudate:
precum cineva care se întinde după ceva,
precum cineva care dă ceva...

Dă-mi un pahar cu apă!

Sînt rudă cu cei
care pătrund cu tot trupul în vînt,
își pierd pînă și oasele
pentru supraviețuire,
care își dau tot ce au
pentru un pumn de surplus,
care se așează în fața casei doar atunci
cînd moartea cotește la colț.

Legăm cordonul ombilical
cu sfîrșitul dintre degete.

Miturile trebuie create din nou!
Mîna nu poate trăi
cu unelte moarte între degete.

Aveam și noi un tată-cerb,
în zadar l-a chemat maica.
Înzadar ne cheamă tatăl-cerb,
pentru noi acesta este gustul fără gust –

nu mai avem apă în pahare.
Betonul e greu deasupra noastră,
cerul de beton e nemișcat.
Înzadar ne cheamă tatăl-cerb,
deasupra noastră, piatră peste piatră,
piatră peste piatră trebuie să înălțăm,
gust trebuie să dăm apei.

Nu ne putem obișnui cu imponderabilitatea!
Trebuie un loc – își amintește piciorul,
trebuie un loc – își amintește ochiul,
unde să ne putem opri,
de unde să putem privi totul –
își amintesc în noi colinele.

Se spune că aici este doar un măr,
să nu ne fie teamă de căderea în păcat,
dar nu știm să rupem mărul
decît avînd conștiința păcatului.
Se spune că trebuie doar să respirăm,
dar nu putem
decît cu respirația stelelor.
Se spune: aceasta este doar o bucată de tifon
și se taie din ea pătratul necesar,
dar toată este inundată de sînge.

Legăm cordonul ombilical
cu sfîrșitul printre degete.

Ce se întîmplă dacă în marele zbor
avionul
își uită penele aripilor?
Dacă nu recunoaște mîna,
care sfîșiind pîntecul păsării
i-a lăsat scheletul pe cer,
iar penele
le-a împrăștiat
în vînt?

Unde va fi atunci mîna,
în pîntecul sîngerînd al avionului?

Miturile trebuie create din nou!
Mîna nu poate trăi
cu unelte moarte
între degete!

Deasupra copilului dormind,
pasărea cu reacție.
Unde răpește
noaptea copilului?
În ce viitor o duce?
Peste ce fel de ceruri?

Astăzi iarăși s-a despicat cerul,
în spate, celălalt
îndepărtîndu-se...

Floarea de clopoțel
acum se desparte de glas.

Universurile intră și ies în curent,
zîmbetul tău este inimaginabil.

Am să mor apoi
și voi avea dreptul să iubesc.

Zîmbet învolburat, dragoste,
cearcăne albastre sub ochii mei.

Pe mîine te reînvii.

Întrecele două păsări, trei mări,
trei mări și o iarnă lungă.
Cele două păsări s-au înălțat deodată
una spre cealaltă.

În zăpadă, urme de pasăre.
Reconstituie zborul
din urmele păsării!

Acum este vară și un buldozer
împinge înainte bucăți
de beton, pământ, cărămidă, păpădie,
precum cineva care se pregătește să nască.

În trupul nostru timpul crește mut.
Apare uneori în câte un cuvânt
precum zîmbetul vlăstarului
pe chipul mamei.

Rumoarea străzii tace,
liniștea e gălăgioasă.
Nasturele pierdut
reapare.
Copacii își ies din umbre.
Acest decor este pielea ta,
nu-ți poți răzui pielea.
Liniștea ți-e fața,
copacii ți-s picioarele
și umbrele orfane din spatele tău
sînt casele tale părăsite.

Privesc timp de trei zile
drumul buldozerului.

Nu răzui dărîmăturile de pe pielea mea.
Nici păcatul, dacă păcat e
că mi-am căutat cămin
între două mîini, sub intrările porților.
Dar nu am găsit altceva
decît curent.
M-am clătinat

într-un du-te-vino.
Amețesc și acum. Dar în fața ta,
eu îmi zidesc pentru mine casă.

Peste uterul meu,
străluminează zîmbetul vlăstarului –

Chinul se pregătește doar.

Se pregătește chinul –
să devină respirație.

Încet, chinul devine respirație
în respirația timpului.

Maria ține în brațe Fiul,
ține în brațe moartea.
Este mică moartea în brațele Mariei,
în brațele Mariei este mică moartea.

Fața veștejită a sugarului,
a neajutoratului pămînt,
urletul infinit al nașterii
în picurul laptelui...

Maria este mama tuturor minerilor.

Își ridică încă o dată
aripile negre ale plămînilor,
apoi se prăbușește
în mina cerului.

Gîndacul negru de mină
se refugiază,
după el luminează teama.
Bulgărele cade
pe spatele profetului blindat.

În refugiul alb al ochiului,
doar gândacul este atent,
nici zale nu are neajutoratul
în vîntul infinit al minei.

Maria este mama tuturor minerilor.

Pe uterul meu,
străluminează zîmbetul vlăstarului –

Te nasc mișcare cu mișcare,
separat fiecare fir al părului,
nasc universul, care am fost,
care vom fi, îți nasc moartea,
cosmosul îl nasc, să nu-ți fie teamă
dacă în exilul infinit nu rămîne nimic din noi
doar pămîntul deasupra noastră,
iar atunci te renasc.

Te așezi pe cer, deasupra mea.

Pe cine cade fisa aruncată?
Acela va închide ochii.

Tîmpla celui cu ochii închiși
va fi atinsă de o schijă.
Cade, nu-l doare nimic,
doar cade.

Cine a fost cu ochii închiși
și nu tîmpla sa a fost atinsă de schijă,
cine a ieșit prin peretele casei arzînde,
cine a trebuit să urce pe trenul gonind,
acela urcă pe toate trenurile care gonesc,

iese prin peretele tuturor caselor,
își strigă ultimul strigăt după fiecare numărătoare,
își hazardează viața pe fiecare fisă
pe care o tot aruncă pe cer,
pînă cînd se lipește acolo.

Smintit,
vuietul trenurilor
m-au gonit pînă la zîmbet,
trupurile noastre subnutrite,
cioburile uleioarelor cinei slabe,
chipul difuz al mamei –
mă prăbușesc în ochii tăi,

păru-mi coagulat
se prelinge peste fața ta.

Trăiesc aici, zidită în beton,
fără voce.
Talpa îmi este de piatră,
piatră mi-e mîna.
Capul nu mi-l pot mișca.
Știu totuși cîte ceruri
se perindă deasupra mea,
știu cu părul meu întărit în beton,
cu vîrfurile degetelor dintre două cărămizi.
Cunosc culoarea toamnei
și greutatea nopții îmi apasă capul.
Dimineața se tîrăște în sus, încet pe piciorul meu
precum sîngele,
cunosc pămîntul cu talpa mea
precum atunci cînd încă mai trăiam acasă.

Tu știi de cîte ori am murit.
Am slăbit. Pentru că nu am vrut
să rămîn cu orice preț în viață.

Pentru că dragostea nu a fost o alianță.

Pentru că nu am vrut să rămân cu orice
preț în viață.

Pentru că dragostea nu a fost o alianță.

Somn ușor!
Adorm în respirația ta.

Floarea zbătută în șanț
crește în uterul meu.

Dezvește-ți pielea,
învește-te cu bătăile inimii mele!

Mă culc în iarbă,
sub ochii tăi.

Acasă, în libertate.

Cu ochii dilatați,
în lumina insuportabilă,
dincolo pînă și de capătul drumului,
pe gratiile sunetului,
spre ochiul tău,
spre izvorul luminii.

În adîncul întunericului,
acolo unde trece în lumină.

În craterile dragostei

Într-un alt zîmbet,
pe o altă planetă.

Între noi doi, gratii.

Pe acest pământ,
unde ajung la tine.

Aruncată aici, în craterul bombelor,
în casele cu pete albastre și mov,
sârma ghimpată acoperă totul,
nu este altă cale
decît spre interiorul pămîntului.

Aceste arme fără de sfîrșit,
rîsul pămîntului violat:

– Totuși nu mă puteți învinge, totuși! –

A treia zi voi învia! –

în fața caselor care se surpă,
chiotul tîmpit al speranței,
lichenii acoperă picioarele pînă la genunchi,
lumina de pe pământ se tîrăște în sus,
mizeria comună străluminează
prin palmele noastre transparente,
căldura grajdului...

Dragostea nu este învinsă de nici un fel de moarte,
toate bazinele sînt umplute cu sînge,
hrana vlăstarelor noastre.

Mîine, iarăși voi învia.

CURCUBEU EXILAT
(SZÁMŰZÖTT SZIVÁRVÁNY)

I

în paltonul găurit, tremurul sufletului
niciodată nu încetează — îi este frig sub pământ
în copac uscat își întinde degetele
în vînt — deasupra stelelor înecate în rîu

și soarele nu mai răsare niciodată
în orbite ni se prăbușește
în craniile noastre cuie ruginite
osul devoră cu lăcomie osul

II

asemeni florii soarelui dragoste
îți apleci capul
conform itinerarului de toamnă
ceafa ți-e fără apărare

oaste orfană luată drept țintă
cu încăpățînare în rugină pînă la gît
îngreunată pe tălpi
în nămolul înghețat

VII

nu eu sînt bolnavă — lumea!
cu rinichii transplantați cu proteze

cu ochelari apărindu-și ochii de soare
vulnerabilă-i timpla

și de câte ori a fost tînără!
de câte ori a născut fete băieți!
cîte culori are speranța!
cîte stindarde are dragostea!

ne învîrtim ne învîrtim vai să nu cădem!
ne îngropăm fără încetare...
pînă și cuvîntul frenetic poate să ucidă
păzește-te! lume fără lumină

VIII

împlinești marea cu trupul tău
noaptea cerul e plin de pistrii
glasul tău trage clopotele
și redai pămîntului ecoul

gura noastră crăpată e plină de sare
plin de sudoare transpiră pămîntul
din moartea noastră se naște încet
nisipul fără chip piatra și iarba în vînt

XI

celălalt cîntec a ieșit din trupul nostru
se reflectă de pe cer precum lumina
și îl inspirăm asemeni ierburilor
ne străbate trupul cu sînge și evlavie

palmele ni se lipesc de oglindă
umbra noastră traversează peretele

și din bolta cerească perforată
sîngele se prelinge în jet subțire-

XIV

gîndul împușcat încă mai tresare
apoi cade pe pămînt pe buze cuvîntul
dar îl respiră numai – deasupra
păsările împrăștiate

se așază una cîte una pe copac și deja numai liniștea
se împrăștie în pete mari,
umbrele se retractă – pe frunți
șanțuri întunecate – spaimă radioactivă

XVI

în craterul bombei te-ai prăbușit despuiat
deasupra cerul bătut în sîrmă ghimpată
noapte veșnică fără soare
moloz sfărîmat pe trupul tău

tîrăște-te pe brînci la suprafață
ridică-te în picioare putere ai nu-ți fie teamă
înalță-ți capul
toată durerea aici este a ta

XVII

nimeni nu a închis ușa
vîntul mută totul din loc
ajunge atît să devenim obiecte moarte
pipăim dar toate mîinile sînt străine

câte unul își imaginează că e copac
și prinde rădăcină în podea
în locul lui începe să umble scaunul
iar dulapul când se deschide parcă ar vorbi

XXIII

nu știți nimic despre spaimă
mi-a fost teamă și am învățat să trăiesc
dar casele au devenit decoruri
și chipurile mereu s-au îndepărtat

vin-merg în orașul-statuie
cineva rostește un epitaf
se retrage de pe soclu
și iarăși rămân însingurată

aș putea sta de vorbă cu vîntul
dar cu încăpăținare mi-e dor de chipuri
unde a trăsniț schija bombei
și nu se știe unde conduc drumurile

XXVIII

nu! poezia nu este consolare –
conștiință

chiar dacă îmi vor străpunge ochii
voi cînta și atunci!

întotdeauna cîntă cineva
doar așa se poate trăi

floarea lumii: poezie
conștiință

XXIX

ne este teamă de morți deși nu sînt egoiști
ne dau tot ce este al lor ne ajută să trăim
și să înțelegem că existăm –
fără ei am rămîne animale

cine are curajul să-i grăiască mamei
precum rostesc morții adevărul din urmă –
să trăim cu vorbele lor
și din ochii lor dilatați să învățăm puterea

XXXIV

cel care poartă moartea pe picioare
este aliatul răniților
greu precum plumbul îi este piciorul – visul
revolta plopilor întristați

cine trage clopotul pentru cei vii
cine dezlănțuie război pentru frunți
cine clădește patrie din ninsori
deasupra hărților indescifrabile?

LII

deja ți-e teamă că se va ținti
cu ochii tăi în curcubeu
pentru a se îneca cineva
ajunge și jumătatea glasului

zidește-te în zid
să strige piatra să tacă zidirea
în noaptea lipsită de ferestre
cu zăpadă ți se amestecă părul

LVI

îmbrăcată în culorile dragostei
umblu pînă nu mă lovește cineva
ochii mei ca două mingi de ping-pong
bătute lovite bătute lovite

ceasurile se învîrt în două sensuri
dacă mă uit în stînga spre dreapta ești
dacă-mi întind mîna dreaptă spre tine
se transformă în stînga

LXVII

precum copacul se-nalță cuvîntul adevărat
fructul crește cu toate că-i despărțit de gură
cuvîntul mort cade nimeni nu-l aude
și liniștea crapă urechile

cîntecul se revarsă prin trupurile noastre
devenim transparenți precum lumina
și lucrurile avînd contururi clare
stau și respiră cu noi în peisaj

LXIX

mîinile renasc întotdeauna
în zadar se extirpă ochii
mîncăm pămînt sub tălpile noastre cerul
mări înfrățite

AMPRENTE
(*UJLENYOMATOK*)

— postume —

SOSESC CU SALVE CU DRAGOSTE
(*SORTÚZZEL JÖVÖK SZERELEMME*)

în flăcări floarea soarelui
laptele cucului rînjește
muște ți se așează pe ochi
se prăbușesc pe spate ninsori
măcelarii spînzură căprioare
vai ți-e coiful plin de sînge
vai mi-e coiful plin de sînge

DE CÎND AI PLECAT E MEREU SEARĂ
(*MIÓTA ELMENTÉL MINDIG ESTE VAN*)

sînt astupate orbitele cerului
nu plouă pămîntul e nădușit
broaște uscate sub picioare
îmi crapă gura strig după tine
ecoul recade mort
îți pot îngropa suspinul

PENTRU TINE EU ÎNGENUNCHEZ
(*ÉRETTED ÉN LETÉRDELEK*)

recunosc toate războaiele
și pe cel adevărat care crește aici
între coastele mele și mă îngrozesc

deja de toate
carnea de pe chipul meu dispare
de pe coapsă pădurea
zmeura de pe piept
pîntecul rotund mi se despică
am devenit un sac de cartofi Doamne

o mierlă pe degetul tău

AI PLECAT VAI DEPARTE TE-AI DUS
(*ELMENTÉL JAJ MESSZIRE MENTÉL*)

fiică ce mi-ai fost fiu ce mi-ai fost
ochii mei s-au surpat
singură merg la fîntînă ascult
la radio apele mari
ascult toate rîurile
poate îmi trimiteți vorbă
fiică ce mi-ai fost fiu ce mi-ai fost
vai

ÎN CAMERA DESPICATĂ
(*A KETTÉHASÍTOTT SZOBÁBAN*)

peisajul a rămas intact pe un perete
pe masă un pahar plin cu apă
și o farfurie despicată

pe un pat despicat
perna cu urma a trei capete
am văzut cum se prelinge
muzica din pian

FIULE I-A SPUS PERETELUI BUNICA
(FIAM MONDTA NAGYMAMA A FALNAK)

a luat din cui și a șters de praf
chipiul împușcat în ceafă
l-a șters și l-a pus înapoi

AȚI RISIPIT CUVINTELE
(ELTÉKOZOLTÁTOK A SZAVAKAT)

nici din măr nu mai pot mușca
l-ați disecat în pom
urme de picior chircite în iarbă
poemul e inundat de litere

NESFÎRȘITĂ ZI, TREN NESFÎRȘIT
(VÉGTELEN NAP VÉGTELEN VONAT)

se duce cu mine nu mai exist
dintr-un băiețel a rămas
doar un mort legat cu sîrmă

mă cutremur trag cu urechea
mă întreabă și eu îi răspund
nesfârșită zi tren nesfârșit
îmi duce testamentul

CUPRINS

<i>Prefață de Ana Blandiana</i>	/ 5
Dans oșenesc	/ 9
Dragoste, 1959	/ 10
Poem de dragoste cu cer mov	/
Cuvînt	/ 14
Spălătoresele	/ 14
Război – copilăria mea	/ 16
După război	/ 17
Soare	/ 19
Vînt	/ 19
Broboadă	/ 20
Amintire	/ 20
Natură moartă cu tigaie	/ 21
Nostalgie	/ 21
În final	/ 22
Precum lumea	/ 22
Fugă	/ 23
Vis	/ 23
Lună	/ 23
Lumină	/ 24
Odihnă	/ 24
În tramvai	/ 25
Nuntă	/ 25
Toamnă	/ 26
Asta este	/ 26
Vineri	/ 27
1 X 1	/ 28
Cuțitul poetului	/ 28
Inventar	/ 29
Înainte de explozie	/ 30
Reacție în lanț	/ 31

Rug / 32
Zori / 32
Pe malul Atlantidei care se scufundă / 33
Formular / 34
Prăbușiri / 35
Curcubeu exilat / 52
Amprente / 58
sosesc cu salve cu dragoste / 58
de când ai plecat e mereu seară / 58
pentru tine eu îngenunchez / 58
ai plecat vai departe te-ai dus / 59
fiule i-a spus peretelui bunica / 60
ați risipit cuvintele / 60
nesfârșită zi tren nesfârșit / 60

Lector: PAUL DRUMARU

Tehnoredactor: WALTER WEIDLE

*Bun de tipar 9. VIII. 1988. Apărut 1988. Format 24/70X100.
Coli editoriale 2,225. Coli tipo 2,67.*

Comanda executată sub nr. 1051 la Întreprinderea
Poligrafică „13 Decembrie 1918“, str. Grigore Alexandrescu
nr. 89-97, București, Republica Socialistă România